

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Aplinkos vadyba“

2016-08- 19

Nr.(28.7)-A4- 8468

UAB „Stalita“

Vilniaus miesto savivaldybės administracijai
Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie
Sveikatos apsaugos ministerijos Vilniaus
departamentui
Vilniaus apskrities priešgaisrinei gelbėjimo
valdybai
Kultūros paveldo departamento Vilniaus skyriui

Kopija

Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerijos
Vilniaus regiono aplinkos apsaugos
departamentui

GALUTINĖ ATRANKOS IŠVADA DĖL KREMATORIUMO PASTATO STATYBOS IR KREMAVIMO VEIKLOS, LENTVARIO G. 15 B, VILNIAUS M., POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Peržiūrima atrankos išvada

Aplinkos apsaugos agentūros (toliau – Agentūra) 2016-05-27 priimta atrankos išvada Nr. (28.7)-A4-5586 dėl Krematoriumo pastato statybos ir kremavimo veiklos, Lentvario g. 15 B, Vilniaus m., poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV). Planuojamai ūkinei veiklai PAV neprivalomas.

1¹. Kur, kada ir kokiose visuomenės informavimo priemonėse buvo paskelbta visuomenei apie Atsakingos institucijos priimtą atrankos išvadą, kuri persvarstoma.

Agentūra savo internetinėje svetainėje 2016-06-01 paskelbė informaciją apie priimtą atrankos išvadą dėl Krematoriumo pastato statybos ir kremavimo veiklos, Lentvario g. 15 B, Vilniaus m., poveikio aplinkai vertinimo. Planuojamos ūkinės veiklos (toliau - PŪV) užsakovas/PAV dokumentų rengėjas paskelbė: respublikinėje spaudoje – 2016-06-04 laikraštyje „Lietuvos aidas“, miesto spaudoje – 2016-06-04 laikraščio „Lietuvos rytas“ priede „Sostinė“, 2016-06-02 Vilniaus miesto savivaldybėje ir 2016-06-02 Vilniaus miesto savivaldybės Panerių seniūnijoje.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas

UAB „Stalita“, Geležinkelio g. 3-14A, 01141 Vilnius, tel. 862563015, el. paštas info.stalita@gmail.com.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas

Krematoriumo pastato statyba ir kremavimo veikla.

Šiam įrenginiui atliekamos poveikio aplinkai vertinimo procedūros pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 11.18 p. Krematoriumų įrengimas.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta

Lentvario g. 15 B, Vilnius.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Planuojamos ūkinės veiklos (toliau – PŪV) metu numatoma krematoriumo statyba ir kremavimo paslaugų teikimas. PŪV bus vykdoma žemės sklype (kad. Nr. 0101/0076:228, plotas 0,7747 ha), kurio naudojimo paskirtis: kita, žemės sklypo naudojimo būdai: komercinės paskirties objektų teritorijos; pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos. Žemės sklypas nuosavybės teise priklauso Lietuvos Respublikai, sudaryta nuomos sutartis su UAB „EUROVISTOS SERVISAS“. Nagrinėjamoje teritorijoje yra registruotas sandėliavimo paskirties pastatas – metalo konstrukcijų sandėliavimo angaras, kuris priklauso UAB „EUROVISTOS SERVISAS“. Sutarties sudarytos tarp UAB „EUROVISTOS SERVISAS“ ir UAB „Stalita“ pagrindu UAB „Stalita“ įgijo teisę statyti atitinkamus statinius ir kurti atitinkamą infrastruktūrą. Gretima teritorija daugiausiai užstatyta sandėliavimo, pramoninės paskirties pastatais. PŪV gretimybėse yra: vakarų, pietvakarių pusėse Lentvario gatvė ir geležinkelis, šiaurės pusėje - autoserviso pastatas (atstumas ~70,0 m), UAB „Ekobazė“ (atstumas ~100,0 m), valstybinė žemė. Rytų pusėje yra sklypas užstatytas garažų, sandėliavimo paskirties pastatais (mažiausias atstumas tarp esamų ir planuojamo pastatų ~70,0 m). Iš pietų, pietryčių pusių yra neužstatyta kitos paskirties teritorija. Artimiausia požeminio vandens vandenvietė yra už ~900 metrų pietvakarių kryptimi, požeminio vandens vandenvietės registro Nr. 3699. Artimiausia saugoma teritorija yra Vokės hidrografinis draustinis, esantis ~1,1 km atstumu vakarų kryptimi nuo PŪV vietos. Artimiausia Natura 2000 teritorija yra Neries upė, nuo PŪV teritorijos nutolusi ~2,7 km atstumu šiaurės kryptimi. PŪV teritorijoje nėra vykdoma jokia veikla, teritorijoje nėra miško, pievų, pelkių, vandens telkinių ir kt. biotopų žemių ar apsaugos zonų, taip pat nėra saugomų biotopų buveinių rūšių. PŪV vieta yra Vilniaus miesto pakraštyje, pramonės ir komunalinių įmonių zonoje, atokiau nuo tankiai apgyvendintų teritorijų. Artimiausi gyvenamieji namai nuo PŪV vietos yra nutolę ~700 m atstumu į pietvakarius, t. y. privačios nuosavybės gyvenamieji namai Lentvario g. 27, Liudvinavo g. 2. Artimiausias gyvenamųjų namų kvartalas prasideda Liudvinavo g. pradžioje (Liudvinavo g. 2) ir driekiasi tolyn pietų kryptimi. Pagal Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinius, PŪV teritorija priklauso miesto verslo, gamybos, pramonės teritorijoms.

Teritorijoje, kurioje planuojama veikla, nėra nekilnojamųjų kultūros vertybių. Artimiausi saugomi kultūros paveldo objektai nuo PŪV teritorijos nutolę: gamybinių statinių kompleksas (objekto kodas 27467) ~1,1 km vakarų kryptimi, Grigiškių akveduko statinys (objekto kodas 14741), ~2,1 km šiaurės vakarų kryptimi, Geležinkelio tiltas (objekto kodas 22129) ~2,1 km pietvakarių kryptimi.

PŪV metu numatoma krematoriumo statyba. Šalia pastato numatoma įrengti 15 vietų lengviesiems automobiliams, iš kurių 3 vietos bus skirtos žmonėms su negalia, automobilių stovėjimo aikštelė. Pagrindinis įėjimas į pastatą numatomas iš pietvakarių pusės. Prieš įėjimą formuojama aikštelė pėstiesiems (asfaltbetonio trinkelų danga), sėdimos vietos lauke bei dekoratyvinis dirbtinis vandens baseinas. Teritoriją aplink projektuojamą pastatą numatoma apželdinti įvairaus aukščio ir tipo spygliuočiais augalais. Pastatas bus suskirstytas į tris pagrindines funkcines zonas: lankytojų, administracines, aptarnavimo ir technines. Numatomas užstatyti pastatais ir statiniais teritorijos plotas – 1700 kv. m, automobilių aikštelės plotas - 531 kv. m.

Krematoriume bus teikiamos šarvojimo paslaugos, todėl šarvojimo salės (atsisveikinimo patalpos) yra atskiros patalpos, izoliuotos nuo patalpų, skirtų aptarnaujančio personalo darbui. Numatoma, kad krematoriumo patalpos atitiks HN 91:2013 „Žmogaus palaikų laidojimo paslaugų, kremavimo, balzamavimo veiklos visuomenės sveikatos saugos reikalavimai“ nurodytų būtiniausių patalpų poreikį kremavimo įmonei: žmogaus palaikų priėmimo patalpa, žmogaus palaikų laikymo patalpa, žmogaus palaikų kremavimo patalpa, kremuotų liekanų apruošimo patalpa (zona), kremuotų palaikų (urnos) išdavimo patalpa, tualetas lankytojams, pagalbinė patalpa skirta darbo priemonėms ir valymo, dezinfekcijos priemonėms bei inventoriui laikyti. Prieš pradėdant kremavimo veiklą, bus gauta kremavimo veiklos licencija.

Planuojamame krematoriume numatomos dvi deginimo kameros (pradiniame etape 1 kamera, atsiradus poreikiui gali būti sumontuota ir pradėta naudoti antra kamera). Šiuolaikinės krematorių deginimo kameros kompiuterizuotos, turi įvairias kontrolės sistemas, reguliuojančias kremacijos procesą, kurių nustatymus proceso eigoje gali pakeisti krematoriumo darbuotojai. Kūnui patalpinti skirtos kameros sienelės padengiamos ugniai atspariomis ir karštį sulaikančiomis plytomis, kurios keičiamos maždaug kas 5 metus. Kiekviena krematoriumo krosnis pritaikyta tik vieno kūno kremacijai, todėl kelių kūnų deginimas vienu metu negalimas. Planuojama dirbti 1-2 pamainomis. Bendras metinis darbo valandų skaičius - 5388 val./metus. Pilnas procesas (palaikų patalpinimas į deginimo kamerą – pelenų supylimas į urną) trunka 70-90 min. (vidurkis 80 min.). Planuojamas kremacijų skaičius per dieną – 6, maksimalus (veikiant 2 deginimo kameroms) – 12 kremacijų/dieną. Numatomas metinis kremacijų skaičius veikiant dviem krosnimis – 4041 vnt. Technologiniai sprendiniai numatyti pagal kremavimo įrangos tiekėjo ATI-ENVIRONNEMENT specifikacijas. Krematoriumo technologija numatoma iš dviejų deginimo kamerų su jų veiklai palaikyti būtinais įrenginiais, filtrų sistema, pagrindinių parametrų (dujų sudėties, teršalų emisijų) stebėjimo įranga. Deginimo procesas bus vykdomas gamtinėmis dujomis. Deginimo kameroje, proceso eigoje, siekiant palaikyti aukštą dujų sudegimo laipsnį, tiekiamas oras, ventiliacijos sistema jį surenka. Šis oro srautas dar kartą deginamas ir po to patenka į sistemą, kurioje yra atvėsintas (rekuperatoriuje). Praėjęs šią sistemą, oras patenka į aukšto efektingumo cikloną, kuriame nusėda dalis dulkių. Po to srautas per reagentus nukreipiamas į rankovinių filtrų sistemą. Šioje filtrų sistemoje sulaikoma didžioji dalis dūmų degimo produktų (rūgščių ir toksinių medžiagų): rūgščių junginiai – SO_2 , HCl, HF; sunkieji metalai – Hg, Cd, Se, As; organiniai komponentai – dioksinai/furanai, PCB, PAHs. Kremavimo įranga skirta krematoriumui su išėinančių dūmų valymo sistema užtikrins krematoriumui būdingų kraštutinių (ribinių) išmetimų reikšmių vertes ir jų kontrolę. Dūmai po išvalymo išvedami į atmosferą per dūmtraukį $\varnothing$ - 0,30 m, H – iki 10 metrų.

Krematoriumo ATI-ENVIRONNEMENT įrangą sudaro šie pagrindiniai įrenginiai: pakrovimo įranga; pagrindinė ir antrinė deginimo kameros; papildomas uždegimas; sukamoji platforma; pelenų išleistuvai; išmetamųjų dujų valymo įrenginiai. Išėinančių dūmų valymo įrenginys atskiria kenksmingas medžiagas. Ypač sumažina pelenų ir dioksinų/furanų emisiją iš išėinančių dūmų. Išėinančių dūmų valymo įrenginys susideda iš ciklono, priedų dozatoriaus kenksmingų medžiagų neutralizavimui, reaktoriaus su rutuliniu rotoriumi dėl efektyvaus priedų panaudojimo cirkuliacijos procese, rankovinio filtro dulkių pašalinimui iš išėinančių dūmų. Po išmetamųjų dujų valymo, išmetamose dujos kietųjų dalių bus 5 mg/Nm^3 (sausų, normaliomis sąlygomis). Rankovinių filtrų paviršiuje, iš specialios neaustinės medžiagos, atsiranda nuosėdų, veikiančių filtro slėgio kitimą. Periodinis filtro rankovių valymas vyksta slėgio perkričio dėka, paduodant suspaustą orą į filtro rankovių vidų. Sraigtinis transporteris nuveda filtravimo dulkių nuosėdas į konteinerį. Nusėdusios medžiagos iš reaktoriaus nuvedamos į konteinerį. Atskirtų dalelių (dujų valymo atliekų) iškrovimas atliekamas atskirai ciklonui ir filtrui. Dalelių iškrovimas iš ciklono vyksta nepertraukiamai visą laiką, kol veikia išmetamųjų dujų valymo įranga. Dalelių iškrovimas iš filtro bus atliekamas pamainai baigiantis.

Kremavimo procesas bus pilnai automatizuotas ir stebimas specialiaame ekrane. Tokiu būdu procesas bus kontroliuojamas ir užtikrinamas tinkamas deginimo procesas. Vienas iš kremavimo procesą kontroliuojančių elementų yra zondas, kuris nuolat matuoja deguonies kiekį išmetamosiose dujose ir automatiškai kontroliuoja oro srautą į kremavimo krosnių kameras. Išmetamosios dujos nuvedamos į kanalų sistemą ir toliau – į papildomo deginimo kamerą ir ten uždegami papildomo deginimo degikliu. Prie temperatūros $850-900^\circ\text{C}$ išmetami dūmai papildomai deginami, atsiskiria nuo suodžių dalelių, išmetamos dujos iš degimo krosnies į kaminą yra visiškai bespalvės ir bekvapės. PUV veiklos metu planuojama naudoti kalcio hidroksido mišinį su 30 proc. anglies. Kitų cheminių medžiagų ir preparatų nenumatoma naudoti. Kalcio hidroksidas bus laikomas uždaroje pagalbinėje patalpoje gamintojo pakuotėje.

Teritorijoje ir iki prisijungimo prie magistralinių tinklų, bus nutiesti veiklai reikalingi inžineriniai tinklai – vandentiekio, buitinių nuotekų, paviršinių nuotekų tinklai, dujotiekio, elektros tinklai.

Vykdamas PŪV vanduo bus naudojamas personalo ir lankytojų buities reikmėms. Planuojama sunaudoti apie $3 \text{ m}^3/\text{p}$ ($1095 \text{ m}^3/\text{m}$) geriamojo vandens. Vandens apskaita bus vykdoma pagal ant vandens tiekimo įvadų įrengtų vandens apskaitos prietaisų rodmenis. Vanduo bus tiekiamas iš UAB „Vilniaus vandenys“ centralizuotų vandentiekio tinklų.

Kremavimo procese vanduo nebus naudojamas, todėl gamybinės nuotekos nesusidarys. PŪV metu sudarys apie $3 \text{ m}^3/\text{p}$ ($1095 \text{ m}^3/\text{m}$) buitinių nuotekų, kurios bus išleidžiamos į UAB „Vilniaus vandenys“ nuotekų tinklus. Buitinių nuotekų apskaita bus vykdoma pagal vandens apskaitos prietaisų rodmenis.

Paviršinės nuotekos, susidarančios nuo teritorijų ir paviršių, kuriuose nėra taršos pavojingomis medžiagomis šaltinių (stogų) bus surenkamos atskirai į talpas ir panaudotos vejų laistymui. Paviršinės nuotekos nuo automobilių stovėjimo aikštelės ($0,0531 \text{ m}^2$) bus apvalomos įrengiamoje purvo ir naftos gaudyklėje ir išleidžiamos į UAB „Grinda“ eksploatuojamus centralizuotus paviršinių nuotekų tinklus. Bendras paviršinių nuotekų kiekis nuo teritorijos bus apie $2500 \text{ m}^3/\text{m}$.

PŪV metu bus naudojama elektros energija bei gamtinės dujos (kremavimo procese): gamtinės dujos $\sim 200.000 \text{ nm}^3/\text{metus}$; elektros energija $\sim 2000 \text{ MWh}$.

Patalpų šildymui šilumos šaltinis numatomas šilumokaitis (šilumos panaudojimas nuo kremavimo įrangos), taip pat užtikrinsiantis vėdinimo ir karšto vandens poreikius. Krematoriume numatoma kolektorinė konvektorių ir radiatorių šildymo sistema.

Planuojamo krematoriumo technologinė įranga užtikrins, kad kremavimo proceso metu visą žmogaus palaikų deginimo laiką kremavimo įrenginio antrinėje degimo kameroje bus palaikoma itin aukšta temperatūra (ne mažesnė kaip $850-900^\circ\text{C}$), garantuojamas deguonies kiekis nemažiau 4 proc. Susidariusi krematoriumo įrenginyje šiluma bus panaudota pastato šildymui. Kremavimo įrenginyje bus sumontuota degimo proceso stebėjimo, kontrolės ir valdymo sistema.

PŪV metu planuojami du stacionarūs taršos šaltiniai nuo krematoriumo deginimo kamerų. Į aplinkos orą išsiskirs teršalai ausidarantys degant žmonių palaikams, drabužiams, karstams bei gamtinių dujų degimo produktai. PŪV metu į aplinkos orą numatoma išmesti apie 6 t/m teršalų. Atlikus AERMOD View programa aplinkos oro teršalų sklaidos skaičiavimus, nustatyta, kad visų teršalų pažemio koncentracijos tiek be fono, tiek įvertinus foninį užterštumą, PŪV teritorijoje ir už jos ribų, neviršys nustatytų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. D1-329/V-469 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos sąjungos kriterijus, sąrašo ir teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“ ribinių verčių.

PŪV metu vibracijos, šviesos, šilumos, jonizuojančios ir nejonizuojančios (elektromagnetinės) spinduliuotės nenumatoma. Planuojamo krematoriumo pastato eksploatacijos metu, galimas vietinis bendras triukšmo padidėjimas dėl automobilių judėjimo sklype ir jo prieigose, nuo numatomos pasato išorėje vėdinimo sistemos bei pastato viduje technologinės įrangos. Triukšmo sklaidos skaičiavimai PŪV teritorijos aplinkoje buvo atlikti kompiuterine programa Cadna/A. Triukšmo sklaidos nuo planuojamos vykdyti ūkinės veiklos skaičiavimuose buvo vertinti šie triukšmo šaltiniai: mobilūs triukšmo šaltiniai (lengvieji darbuotojų ir klientų automobiliai bei katafalkas), stacionarūs triukšmo šaltiniai (šaldymo įranga, filtrų sistema, kremavimo krosnys). Modeliavimo rezultatai parodė, kad ties PŪV teritorijos ribomis triukšmo lygis nė vienu paros periodu neviršys didžiausių leidžiamų triukšmo ribinių dydžių, reglamentuojamų ūkinės veiklos objektams pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ patvirtintos Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ 1 lentelės 3 ir 4 punktą bei neturės neigiamo poveikio artimiausiai gyvenamajai aplinkai nutolusiai nuo PŪV teritorijos 700 m atstumu. Krematoriumo normatyvinė sanitarinė apsaugos zona,

vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ 67 punktu, nustatoma 200 m. Vadovaujantis 2004 m. rugpjūčio 19 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-586 „Sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklės“, bus atliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, kurio metu bus atliekamas sanitarinės apsaugos zonos tikslinimas atsižvelgiant į fizikinę ir cheminę taršą, jų sklaidos sąlygas, esamų ir planuojamų lygių vertes gyvenamojoje aplinkoje ir rekreacinėje teritorijoje.

PŪV metu susidarys mišrios komunalinės atliekos, antrinės žaliavos (pakuočių atliekos, kitos stiklo, plastiko, metalo, popieriaus ir kartono atliekos), su aplinkos tvarkymu susijusios atliekos, objekto statybos metu susidarys statybinės atliekos. Kremavimo procese išeinantys dūmai bus valomi efektyvia filtravimo sistema, kuria bus pašalinamos dulkės iš išeinančių dūmų. Pagal technologijos įrengimų tiekėjo specifikacijas iš filtravimo sistemos šalinamų atliekų kiekis sudarys apie 0,70 kg/h, metinis sudarys 3,8 t/m. Atliekos iš filtravimo sistemos bus surenkamos į keičiamas talpyklas. Talpyklos su atliekomis bus laikomos deginimo kameros patalpoje iki pridavimo registruotam atliekų tvarkytojui pagal sutartis. Iš išmetamų dujų valymo sistemos susidarančios atliekos esant reikalui bus išširtos ir tvarkomos, atsižvelgiant į jų sudedamąsias dalis. Visos PŪV metu susidariusios atliekos bus rūšiuojamos ir atiduodamos atliekas tvarkančioms įmonėms.

Eksplloatuojant kremavimo įrenginį bus vykdomas išmetamų į aplinką teršalų monitoringas. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008-07-02 įsakymu Nr. D1-357 „Dėl aplinkosaugos reikalavimų kremavimo įmonėms aprašo patvirtinimo“, kremavimo įrenginio antrinėje degimo kameroje bus nepertraukiamai (nuolatos) matuojama temperatūra, o iš taršos šaltinio išeinančiose dujose – deguonies kiekis, anglies monoksido, dujinių organinių medžiagų, vandenilio chlorido ir kietųjų dalelių koncentracija. Informacija apie matavimo rezultatus bus prieinama visuomenei ir šios informacijos duomenys bus atnaujinami ne rečiau kaip du kartus per kalendorinius metus. Automatinės teršalų matavimo sistemos bus įrengiamos pagal LST EN 14181 „Stacionarių šaltinių išmetamieji teršalai. Automatinių matavimo sistemų kokybės užtikrinimas“ standarto reikalavimus. Iki kiekvienų kalendorinių metų gruodžio 30 dienos bus sudarytas teršalų periodinių matavimų grafikas ateinantiems kalendoriniams metams, kurio nuorašas bus pateikiamas regiono aplinkos apsaugos departamentui (toliau – RAAD). Nepertraukiamų (nuolatinių) matavimų duomenys RAAD pareikalavus busi pateikiami nuolat. Apie kiekvieną teršalų ribinės vertės viršijimo atvejį ir numatomus veiksmus išmetamam teršalo kiekiui sumažinti raštu ir/arba bendruoju RAAD el. pašto adresu nedelsiant, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną bus pranešama RAAD.

Eksplloatacijos metu pastate bus užtikrinti gaisrinės saugos reikalavimai. Pastate bus įrengtas priešgaisrinis stendas su pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis – skydas su gesintuvais, laužtuvais, kirviais, kastuvais, kobiniais ir pastatoma dėžė su smėliu. Šios priemonės bus įrengiamos vadovaujantis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. liepos 27 d. įsakymu Nr. 1-223 „Dėl Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005 m. vasario 18 d. įsakymo Nr. 64 „Dėl Bendrųjų priešgaisrinės saugos taisyklių patvirtinimo ir kai kurių Priešgaisrinės apsaugos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus įsakymų pripažinimo netekusiais galios“ pakeitimo“ pavirtintomis Bendrosiomis gaisrinės saugos taisyklėmis. Gaisrų gesinimui ir įvykusių avarijų likvidavimui vietoje bus saugomas smėlis ir sorbentas. Taip pat įmonėje bus visos gesinimo priemonės numatytos Bendrosiose gaisrinės saugos taisyklėse.

Siekiant visose gyvenimo srityse paskatinti aplinką ir gamtinius resursus tausojantį visuomenės elgesį, išvengti ar kiek įmanoma sumažinti galimą oro taršą, neigiamą poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai vykdant žmogaus palaikų kremavimą, esant galimybei bus laikomasi Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008-07-02 įsakymu Nr. D1-357 „Dėl aplinkosaugos reikalavimų kremavimo įmonėms aprašo patvirtinimo“ patvirtintų rekomendacijų dėl kartu su žmonių palaikais į kremavimo įrenginį patenkančių daiktų – karstų, karstų apdailos, įkapių, religinių simbolių ir kitų daiktų.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

PŪV teritorija nepatenka ir nesiriboja su „Natura 2000“ tinklo teritorija. Artimiausia „Natura 2000“ teritorija — Neries upė, nuo PŪV teritorijos nutolusi apie 2,7 km atstumu šiaurės kryptimi, todėl PŪV poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymas – netikslingas.

6. Kas ir dėl kokių priežasčių pateikė motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą

Bališkių gyvenamųjų namų (butų) savininkų bendrija (toliau – Bališkių bendrija) 2016 birželio 20 d. raštu (toliau – Raštas) kreipėsi į Aplinkos apsaugos agentūrą, jog nepritaria atrankos išvadai ir prašo persvarstyti PAV atrankos išvadą dėl šios priežasties: 1) atrankos išvada priimta neatsižvelgiant į planuojamos ūkinės veiklos (toliau – PŪV) metu susidarysiančius kvapus; 2) nepateikta informacija apie poveikį gyvenamajai, rekreacinei, visuomeninei aplinkai, gyventojų saugai ir visuomenės sveikatai dėl fizinės, cheminės, biologinės taršos bei kvapus; 3) PAV atrankoje neįvertintas azoto oksidas, kuriam turi būti taikomi išmetamų teršalų iš kurų deginančių įrenginių normų LAND 43-2013 reikalavimai; 4) kadangi PŪV taikoma 200 m sanitarinė apsaugos zona, todėl turi būti atliekamas poveikio aplinkai vertinimas; 5) PAV atrankai informacijoje nėra pateiktos teršalų koncentracijos prieš valymą įrenginiuose bei kokie valymo įrenginiai užtikins pelenų ir dioksinų/furanų išvalymo efektyvumą; 6) nepilnai pateikta informacija apie PŪV planuojamas naudoti žaliavas, chemines medžiagas, pateikiama tik viena žaliava – kalio hidroksidas; 7) neaišku kaip bus užtikrinamas rūgščių junginių – SO₂, HCH, HF, sunkiųjų metalų – Hg, Cd, Se, As, organinių komponentų – dioksidų/furanų, PCB, PAHS neutralizavimas, kai naudojamas tik kalio hidroksidas. Taip pat neaišku, kokie junginiai susidarys kalio hidroksidui suregavus su minimais teršalais; 8) iš pateikto technologinio proceso plano neaišku koku būdu bus užtikrinamas ir kiek kartų teršalų sumažėjimas; 9) informacijoje pateikiama prieštaringa informacija apie gamybines nuotekas 15 p. rašoma, kad jos nesusidarys, o 16 p., kad nuotekų užterštumas neviršys Nuotekų tvarkymo reglamente patvirtintų reikalavimų; 10) PAV atrankoje nėra įvertinti išmetimai į aplinkos orą iš rezervinio dujinio katilo; 11) oro tarša išskaičiuojama iš normatyvo ir neatsižvelgiama į planuojamos naudoti įrangos techninius parametrus; 12) pateiktoje informacijoje nurodoma, kad bus du identiški kaminai, o tai fiziškai neįmanoma; 13) klaidingai pateikta informacija apie kietąsias daleles, neįvardinant kokios tai yra: A,B,C, neįvertinta teršalų sklaida kietosioms dalelėms B; 14) neįvertintas triukšmas kartu su šalia PŪV veikiančių gamybinių įmonių sukeliamu triukšmu.

Taip pat gautas p. Mariaus Bendoriaus 2016 birželio 27 d. laiškas, kuriame nurodoma, jog: 1. remiantis LR Planuojamos ūkinės veiklos poveikio vertinimo įstatymu, kurio priede Planuojamos ūkinės veiklos, kurios poveikis aplinkai privalo būti vertinamas, rūšių sąrašas 3 str. 3.1 p. nurodyta, kad šiluminių elektrinių bei kitų deginimo įrenginių, įskaitant pramoninius įrenginius elektrai, garui gaminti ar vandeniui šildyti, įrengimas (kai įrenginių galios suma – 300MW ir didesnė) privalo būti atliekamas poveikio aplinkai vertinimas; 2. pagal LR Vyriausybės 1996 m. liepos 22 d. Nr. 873 nutarimą, krematoriumai yra įtraukti, kaip ypatingos svarbos objektai, kurių statyba reikalauja didesnės priežiūros; 3. Su PAV rezultatais supažindinti ne mažiau kaip 51 procentų Panerių seniūnijos gyventojų pasirašytinai.

7. Poveikio aplinkai vertinimo dalyviai, kurie dalyvavo peržiūrint atrankos išvadą

Atrankos išvados persvarstymas įvyko Agentūroje 2016 m. liepos 19 d. Susirinkime dalyvavo PAV dokumentų rengėjas, PŪV užsakovo, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos ministerijos Vilniaus departamento (toliau - Vilniaus departamentas) atstovai, siuntesuotos visuomenės atstovai. Bališkių bendriją atstovavo advokatas Linas Songaila. Persvarstymo metu PAV atrankos rengėjas atsakė į visas Bališkių bendrijos Rašte pateiktas pastabas ir klausimus. Posėdžio pirmininkė paklausė atstovaujančio Bališkių bendriją advokato ar buvo atsakyti klausimai, ar reikėtų dar ką papildyti. Advokatas, atstovaujantis Bališkių bendriją pasisakė, kad atsakymus pageidauja gauti raštu. Buvo paprašyta dokumento rengėjo papildomai į klausimus atsakyti raštu.

Marius Bendorius, kuris prašė persvarstyti atrankos išvadą į persvarstymą neatvyko. Į klausimus atsakė posėdžio pirmininkė, kuri patikslino, kad pagal Lietuvos Respublikos planuojamos

ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 11.18 p. planuojamai ūkinei veiklai, turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo. Taip pat informavo, kad reikalavimo su atliktais poveikio aplinkai vertinimo rezultatais supažindinti 51 procentą Panerių seniūnijos gyventojų pasirašytinai, teisės aktai nenumato.

Visuomenės atstovai uždavė rengėjui apie PŪV rūpimus klausimus ir pasisakė, kad sutinka su Aplinkos apsaugos agentūros išvada, kad PŪV poveikio aplinkai vertinimas nėra privalomas.

PAV dokumentų rengėjai atsakė į Vilniaus departamento atstovės klausimus. PAV dokumentų rengėjai pasisakė, jog PŪV skleidžiamas kvapo poveikis artimiausioms gyvenamosioms teritorijoms neigiamas į tokos natūros bei atitiks Lietuvos higienos normos HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ reikalavimus. Atrankos išvados persvarstymo metu Vilniaus departamento atstovė paprašė, jog atsakymai, kuriuos PAV dokumentų rengėjai teiks advokatui Linui Songailai būtų pateikti ir Vilniaus departamentui. Kartu paprašė pateikti papildomą informaciją apie PŪV metu susidarančius kvapus ir jų poveikį artimiausioms gyvenamosioms teritorijoms. Vilniaus departamento atstovė susirinkimo metu pasisakė, kad įvertins pateiktą papildomą PAV dokumentų rengėjų informaciją ir savo išvadą Agentūrai pateiks raštu. Vilniaus departamentas 2016-08-04, raštu Nr. 2.10-4618(16.9.7.10.11) informavo, jog įvertino PAV dokumentų rengėjų pateiktą informaciją, jog PŪV metu iš kamino išmetamos bekvapės dujos, kurias sudarantiems oro teršalams nenustatytos kvapo slenksčio vertės vadovaujantis Lietuvos higienos norma HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios aplinkos ore“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. gegužės 10 d. įsakymu Nr. V-362 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios aplinkos ore“ patvirtinimo“, taip pat pateikta informacija apie analizuotą analogiškos ūkinės veiklos vertinimą užsienyje ir Lietuvos praktiką (Vokietijoje parengtą krematoriumo statybos kvapo techninę ataskaitą, Naujoje Zelandijoje parengtą krematoriumo veiklos monitoringo programos 2010-2013 metų ataskaitą, bei parengtą ir patvirtintą Kėdainių krematoriumo poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitą) ir PŪV atitiks Lietuvos higienos normos HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. V-885 „Dėl Lietuvos higienos normos „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ ir Kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus, PŪV poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Vilniaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba 2016-07-14 raštu Nr. 3-26-1256 (10.1-26) informavo, kad pritaria Aplinkos apsaugos agentūros 2016-05-27 priimtai atrankos išvada Nr. (28.7)-A4-5586, kad PŪV PAV neprivalomas.

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus skyrius 2016-07-22 raštu Nr. (129-V)2V-1191 informavo, kad susipažino ir pritaria Aplinkos apsaugos agentūros 2016-05-27 priimtai atrankos išvada Nr. (28.7)-A4-5586, kad PŪV PAV neprivalomas.

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos atstovai į persvarstymą neatvyko ir savo išvados iki 2016-07-19, kaip buvo reikalaujama Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento 2016-07-13 rašte Nr. (28.7)-A4-7168 nepateikė.

8. Pastabos ir pasiūlymai

8.1. Atlikti poveikio visuomenės sveikatai vertinimą arba įteisinti Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ 67 punkte, krematoriumui nustatytą 200 m sanitarinę apsaugos zoną.

8.2. Įgyvendinti Planuojamo krematoriumo pastato statybos ir kremavimo veiklos informacijos atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo 5 p. numatytas oro taršos mažinimo priemonės.

8.3. Eksploatuojant kremavimo įrenginį vykdyti išmetamų į aplinką teršalų monitoringą.

8.4. Vykdyti PŪV atsižvelgti į Aplinkosaugos reikalavimų kremavimo įmonėms aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008-07-02 įsakymu Nr. D1-357 „Dėl

aplinkosaugos reikalavimų kremavimo įmonėms aprašo patvirtinimo“ priedo „Aplinkosauginės rekomendacijos dėl kartu su žmonių palaikais kremuojamų karstų, įkapių ir kitų daiktų“ rekomendacijas.

8.5. PŪV metu prieš pradėdant statybos darbus derlingasis dirvožemio sluoksnis turi būti nukasamas ir saugomos bei panaudojamas statybos metu pažeistų teritorijų sutvarkymui/rekultivavimui.

8.6. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas, vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“, apie atrankos išvadą turi informuoti visuomenę ir raštu informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą apie atliktą visuomenės supažindinimą.

8.7. Vykdomos veiklos metu paaiškęjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankos išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalo nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

8.8. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalo laikytis visų aktualių, veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius.

8.9. Pagrindiniai visuomenės pasiūlymai ir pastabos dėl PŪV ir jų įvertinimas:

8.9.1. *atrankos išvada priimta neatsižvelgiant į planuojamos ūkinės veiklos (toliau – PŪV) metu susidarysiančius kvapus;*

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos ministerijos Vilniaus departamentas 2016-08-04 raštu Nr. 2.10-4618(16.9.7.10.11) informavo, įvertino jog PŪV atitiks Lietuvos higienos normos HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. V-885 „Dėl Lietuvos higienos normos „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ reikalavimus.

8.9.2. *nepateikta informacija apie poveikį gyvenamajai, rekreacinei, visuomeninei aplinkai, gyventojų saugai ir visuomenės sveikatai dėl fizinės, cheminės, biologinės taršos bei kvapus;*

Atlikus AERMOD View programa aplinkos oro teršalų sklaidos skaičiavimus, nustatyta, kad visų teršalų pažemio koncentracijos tiek be fono, tiek įvertinus foninį užterštumą, PŪV teritorijoje ir už jos ribų, neviršys nustatytų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. D1-329/V-469 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos sąjungos kriterijus, sąrašo ir teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“ ribinių verčių.

Atlikti triukšmo lygio sklaidos skaičiavimai parodė, kad PŪV metu triukšmo ribiniai dydžiai viršijami nebus, atitiks Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ patvirtintos Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ reglamentuojamus dydžius.

8.9.3. *PAV atrankoje neįvertintas azoto oksidas, kuriam turi būti taikomi Išmetamų teršalų iš kurų deginančių įrenginių normų LAND 43-2013 reikalavimai;*

Krematorių veiklai netaikomi Išmetamų teršalų iš kurų deginančių įrenginių normų LAND 43-2013 reikalavimai.

8.9.4. *kadangi PŪV taikoma 200 m sanitarinė apsaugos zona, todėl turi būti atliekamos poveikio aplinkai vertinimas;*

Vadovaujantis Sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. V-586 „Sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklės“, poveikio visuomenės sveikatai vertinimas gali būti atliekamas atskrai nuo poveikio aplinkai vertinimo proceso.

8.9.5. *PAV atrankai informacijoje nėra pateiktos teršalų koncentracijos prieš valymą įrenginiuose bei kokie valymo įrenginiai užtikins pelenų ir dioksinų/furanų išvalymo efektyvumą; neaišku kaip bus užtikrinamas rūgščių junginių – SO₂, HCH, HF, sunkiųjų metalų – Hg, Cd, Se, As, organinių komponentų – dioksidų/furanų, PCB, PAHS neutralizavimas, kai naudojamas tik kalio hidroksidas. Taip pat neaišku, kokie junginiai susidarys kalio hidroksidui suregavus su minimais teršalais; iš pateikto technologinio proceso plano neaišku koku būdu bus užtikrinamas ir kiek kartų teršalų sumažėjimas;*

Numatoma išėinančių dūmų valymo sistema. Išėinančių dūmų valymo įrenginys atskiria kenksmingas medžiagas. Ypač sumažina pelenų ir dioksinų/furanų emisiją iš išėinančių dūmų.

Išėinančių dūmų valymo įrenginys susideda iš ciklono, priedų dozatoriaus kenksmingų medžiagų neutralizavimui, reaktoriaus su rutuliniu rotoriumi dėl efektyvaus priedų panaudojimo cirkuliacijos procese, rankovinio filtro dulkių pašalinimui iš išėinančių dūmų.

Ciklone vyksta pelenų pašalinimas į pritvirtintą konteinerį. Po to išėinantys dūmai praeina per izoliuotą vamzdį, skirtą neatidirbtoms dujoms, į reaktorių su rutuliniu rotoriumi. Kur į išmetamus dūmus paduodami priedai (kalcio hidroksido mišinys su 30 procentų anglies) dėl jo susijungimo su kenksmingomis medžiagomis. Vienos pamainos režimu eksploatuojamai įranga priedo įterpimas atliekamas kaip pamainos porcija (apie 3 kg pamainai) kremavimo įrangos pašildymo fazės metu. Priedai cirkuliuoja rutuliniame rotoriuje (tai tuščiaaviduris cilindras, kurio iki 10 proc. tūrio yra pripildytas rutuliukų, pagamintų iš keraminės medžiagos), optimaliai išnaudojami ir sumažina atliekų kiekį kremavimo procese. Proceso pabaigoje per rankovinį filtrą pašalinamos išėinančiuose dūmuose esančios dulkės (kietos dalelės). Po išmetamų dujų valymo, išmetamose dujos kietųjų dalių bus 5 mg/Nm³ (sausų, normaliomis sąlygomis). Rankovinių filtrų paviršiuje, iš specialios neaustinės medžiagos, atsiranda nuosėdų, veikiančių filtro slėgio kitimą. Periodinis filtro rankovių valymas vyksta slėgio perkričio dėka, paduodant suspaustą orą į filtro rankovių vidų. Sraigtinis transporteris nuveda filtravimo dulkių nuosėdas į konteinerį. Nusėdusios medžiagos iš reaktoriaus nuvedamos į konteinerį. Atskirtų dalelių (dujų valymo atliekų) iškrovimas atliekamas atskirai ciklonui ir filtrui. Dalelių iškrovimas iš ciklono vyksta nepertraukiamai visą laiką, kol veikia išmetamųjų dujų valymo įranga. Kremavimo procesas bus pilnai automatizuotas ir stebimas. Tokiu būdu procesas kontroliuojamas ir užtikrinamas tinkamas deginimo procesas. Prie temperatūros 850-900°C išmetami dūmai papildomai deginami, atsiskiria nuo suodžių dalelių, išmetamos dujos iš degimo krosnies į kaminą yra visiškai bespalvės ir bekvapės.

Eksploatuojant kremavimo įrenginį bus vykdomas išmetamų į aplinką teršalų monitoringas.

8.9.6. *nepilnai pateikta informacija apie PŪV planuojamas naudoti žaliavas, chemines medžiagas, pateikiama tik viena žaliava – kalio hidroksidas;*

PŪV veiklos metu planuojama naudoti kalcio hidroksido mišinį su 30proc. anglies. Kitų cheminių medžiagų ir preparatų nenumatoma naudoti.

8.9.7. *informacijoje pateikiama prieštaringa informacija apie gamybines nuotekas 15 p. rašoma, kad jos nesusidarys, o 16 p., kad nuotekų užterštumas neviršys Nuotekų tvarkymo reglamente patvirtintų reikalavimų;*

PŪV metu gamybinių nuotekų susidarymas nenumatomas.

8.9.8. *PAV atrankoje nėra įvertinti išmetimai į aplinkos orą iš rezervinio dujinio katilo;*

Oro taršos skaičiavimuose įvertintas blogiausias išmetamų į aplinkos orą teršalų variantas, kai dirbs dvi krematoriumo deginimo kameros. Rezervinis katilas nedirbs vienu metu su krematoriumo deginimo kameromis, o kaip kuras bus naudojamos gamtinės dujos, kas sąlygos mažesnę aplinkos taršą.

8.9.9. *oro tarša išskaičiuojama iš normatyvo ir neatsižvelgiama į planuojamos naudoti įrangos techninius parametrus;*

Įrangos tikslūs techniniai parametrai bus žinomi techninio projekto metu.

8.9.10. *pateiktoje informacijoje nurodoma, kad bus du identiški kaminai, o tai fiziškai neįmanoma;*

Planuojama įrengti dvi deginimo krosnis ir du krematoriumo deginimo kameros kaminus. Kaminai bus įrengti suglaudus juos.

8.9.11. klaidingai pateikta informacija apie kietąsias daleles, neįvardinant kokios tai yra: A,B,C, neįvertinta teršalų sklaida kietosioms dalelėms B;

Teršalų žymėjimai pasirinkti vadovaujantis Teršalų išmetimo į aplinkos orą apskaitos ir ataskaitų teikimo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 408 „Dėl Teršalų išmetimo į aplinką apskaitos tvarkos patvirtinimo“, reikalavimais.

8.9.12. neįvertintas triukšmas kartu su šalia PŪV veikiančių gamybinių įmonių sukeliamu triukšmu.

PŪV triukšmas įvertintas, vadovaujantis Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ reikalavimais. Atlikti triukšmo lygio sklaidos skaičiavimai parodė, kad PŪV metu triukšmo ribiniai dydžiai viršijami nebus, atitiks Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ reglamentuojamus dydžius.

8.9.13. remiantis LR Planuojamos ūkinės veiklos poveikio vertinimo įstatymu, kurio priede Planuojamos ūkinės veiklos, kurios poveikis aplinkai privalo būti vertinamas, rūšių sąraše 3 str. 3.1 p. nurodyta, kad šiluminių elektrinių bei kitų deginimo įrenginių, įskaitant pramoninius įrenginius elektrai, garui gaminti ar vandeniui įšildyti, įrengimas (kai įrenginių galingumas – 300MW ir didesnis) privalo būti atliekamas poveikio aplinkai vertinimas;

Šiam įrenginiui atliekamos poveikio aplinkai vertinimo procedūros pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 11.18 p. Krematorių įrengimas.

8.9.14. pagal LR Vyriausybės 1996 m. liepos 22 d. Nr. 873 nutarimą, krematoriai yra įtraukti, kaip ypatingos svarbos objektai, kurių statyba reikalauja didesnės priežiūros;

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. liepos 22 d. nutarimas Nr. 873 „Dėl ypatingos svarbos statinių, kuriuos projektuoti ir statyti turi teisę projektavimo ir statybos verslo įmonės, gavusios Aplinkos ministerijos kvalifikacijos atestatą šiai veiklai, sąrašo patvirtinimo“ neteko galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. liepos 1 d. nutarimu Nr. 1016 „Dėl kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusiais galios“.

8.9.15. Su PAV rezultatais supažindinti ne mažiau kaip 51 procentų Panerių seniūnijos gyventojų pasirašytinai.

Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), reglamentuoja visuomenės informavimą apie PŪV poveikio aplinkai vertinimo procesą ir jos dalyvavimą PŪV poveikio aplinkai vertinimo procese, nustato visuomenės informavimo ir dalyvavimo procedūras, atsakingus už visuomenės informavimą asmenis, jų funkcijas. Aprašas nenumato įpareigojimo PŪV užsakovo ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo su gauta atrankos išvada supažindinti ne mažiau kaip 51 % Panerių seniūnijos gyventojų pasirašytinai.

8.10. Agentūra, rengdama galutinę atrankos išvadą, pakartotinai išnagrinėjo poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo pateiktą informaciją atrankai dėl Krematoriumo pastato statybos ir kremavimo veiklos, Lentvario g. 15 B, Vilniaus m., poveikio aplinkai vertinimo, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo metodinių nurodymų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. D1-665 „Dėl Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo metodinių patvirtinimo“ 2 priedą ir jį patikslino, įvertino atrankos išvados persvarstymo ir poveikio aplinkai vertinimo subjektų išvadas.

9. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant galutinę atrankos išvadą

9.1. PAV subjektas, atsakingas už sveikatos apsaugą – Nacionalinio visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos ministerijos Vilniaus departamentas 2016-08-04, raštu Nr. 2.10-4618(16.9.7.10.11)) pritaria dėl neprivalomo PŪV poveikio aplinkai vertinimo.

9.2. Vilniaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba 2016-07-14 raštu Nr. 3-26-1256(10.1-26) pritaria dėl neprivalomo PŪV vertinimo.

9.3. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus skyrius 2016-07-22 raštu Nr. (1.29-v)2v-1191 pritaria dėl neprivalomo PŪV vertinimo.

9.4. PŪV teritoriją saugomi gamtinio paveldo, kultūrinio kraštovaizdžio objektai bei saugotinos kultūros paveldo vertybės nepatenka. Įvertinus PŪV ir atstumus iki saugomų teritorijų, PŪV poveikis artimiausioms gamtinėms paveldo vertybėms, kultūrinio kraštovaizdžio vietovėms, kultūros paveldo vertybėms, saugomoms teritorijoms bei „Natura 2000“ teritorijoms nenumatomas.

9.5. PŪV vieta atitinka Vilniaus miesto bendrojo plano sprendinius – numatoma miesto verslo, gamybos, pramonės funkcinėje zonoje, kurioje galima komercinės paskirties objektų statyba. Greta įsikūrusios įmonės užsiimančios gamybine, sandėliavimo, atliekų tvarkymo veikla. Artimiausia gyvenamoji aplinka nutolusi į pietvakarius apie 700 m atstumu.

9.6. Atlikus AERMOD View programa aplinkos oro teršalų sklaidos skaičiavimus, nustatyta, kad visų teršalų pažemio koncentracijos tiek be fono, tiek įvertinus foninį užterštumą, PŪV teritorijoje ir už jos ribų, neviršys nustatytų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. D1-329/V-469 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos sąjungos kriterijus, sąrašo ir teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“ ribinių verčių. Artimiausia gyvenamoji aplinka yra priešingoje nei PŪV transporto judėjimo kryptis pusėje, todėl PŪV neigiamas poveikis gyvenamajai aplinkai nenumatomas.

9.7. Atlikti triukšmo lygio sklaidos skaičiavimai parodė, kad PŪV metu triukšmo ribiniai dydžiai viršijami nebus, atitiks Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ patvirtintos Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ reglamentuojamus dydžius. Vadovaujantis Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ 67 punktu, krematoriumui nustatyta 200 m sanitarinė apsaugos zona. Numatoma, vadovaujantis 2004 m. rugpjūčio 19 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-586 „Sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklės“, atlikti poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, kurio metu bus atliekamas sanitarinės apsaugos zonos tikslinimas atsižvelgiant į fizikinę, ir cheminę taršą, jų sklaidos sąlygas, esamų ir planuojamų lygių vertes gyvenamojoje aplinkoje ir rekreacinėje teritorijoje.

9.8. Pagal pateiktą informaciją PŪV atitiks Lietuvos higienos normos HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. V-885 „Dėl Lietuvos higienos normos „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ ir Kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

9.9. Aplinkos tarša atliekomis nenumatoma, kadangi visas PŪV metu susidarysiančias atliekas numatoma rūšiuoti ir perduoti atliekas tvarkančioms įmonėms.

9.10. PŪV metu aplinkos tarša nuotekomis nenumatoma. Paviršinės nuotekos nuo taršių teritorijų prieš išleidžiant į centralizuotus paviršinių nuotekų tinklus bus valomos paviršinių nuotekų valymo įrenginiuose. Kremavimo procese vanduo nebus naudojamas, todėl gamybinės nuotekos nesusidarys. PŪV metu sudarysiančios buitinės nuotekos, bus išleidžiamos į centralizuotus buitinių nuotekų tinklus.

9.11. Kremavimo procesas bus pilnai automatizuotas. Eksploatuojant kremavimo įrenginį bus vykdomas išmetamų į aplinką teršalų monitoringas.

10. Priimta galutinė atrankos išvada

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus, įgyvendinus 8. Pastabos, pasiūlymai 8.1-8.4. p. nurodytas sąlygas bei vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 13 dalimi, priimama galutinė atrankos išvada: planuojamai ūkinei veiklai – Krematoriumo pastato statybai ir kremavimo veiklai, Lentvario g. 15 B, Vilniaus m., poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo galioja 3 metus nuo atrankos išvados viešo paskelbimo dienos.

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius) per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktorius įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktorė

Justina Černienė